

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W TRUDNYCH SYTUACJACH WYCHOWAWCZYCH PRZEDSZKOLE PUBLICZNE W WĄCHOCKU

I. PODSTAWA PRAWNA

- ☐ Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela.
- ☐ Ustawa z dnia 14.12.2016 Prawo oświatowe
- ☐ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach

II. WSTĘP

Dzieci w wieku przedszkolnym mogą przejawiać wiele trudnych i niepożądanych zachowań, takich jak wybuchy złości i agresji, wymuszanie płaczem itp. Działania podejmowane w sytuacjach wystąpienia zachowań trudnych muszą mieć charakter kompleksowy. Skuteczność podejmowanych interwencji zależy od tego, czy nauczyciele i rodzice konsekwentnie realizują jednolity system oddziaływań wychowawczych wobec dziecka i sposób reagowania na zachowania trudne.

Poprzez zachowania trudne rozumie się zachowanie o takiej intensywności, częstotliwości lub czasie trwania, że poważnie zagraża bezpieczeństwu fizycznemu danej osoby lub innych, albo zachowanie, które w znacznym stopniu ogranicza bądź utrudnia sprawną komunikację społeczną.

Rodzaje zachowań trudnych:

1. Naruszenie nietykalności fizycznej innych osób.
2. Autoagresja.
3. Wybuchy złości, bunt, krzyki, ubliżanie
4. Niszczenie mienia prywatnego oraz placówki.
5. Inne zachowania niepożądane, (np. ucieczki, wulgaryzmy)

Procedury opisują także sposób postępowania pracowników pedagogicznych (nauczyciele, dyrektor) i niepedagogicznych, w różnych, trudnych i nagłych sytuacjach stanowiących zagrożenie dla zdrowia lub życia osób przebywających w przedszkolu.

III. CELE PROCEDURY:

- ☐ usprawnienie i zwiększenie skuteczności oddziaływań wychowawczych przedszkola w sytuacjach trudnych zachowań dzieci
- ☐ eliminowanie zachowań trudnych jako zagrożenia dla bezpieczeństwa dzieci
- ☐ zapobieganie zachowaniom niepożądanym u dzieci, w szczególności o charakterze powtarzalnym
- ☐ uświadomienie rodzicom dziecka ich roli w procesie wychowawczym i wypracowanie metod współpracy pomiędzy przedszkolem a rodzicami w pokonywaniu trudności wychowawczych
- ☐ wskazanie działań zapobiegawczych (profilaktycznych) oraz naprawczych (korekcyjnych) w stosunku do zachowań dzieci sprawiających trudności wychowawcze.
- ☐ usprawnienie działań pracowników szkoły w przypadku trudnych sytuacji pojawiających się na terenie przedszkola podczas pobytu w nim wychowanków

IV. GŁÓWNE ZAŁOŻENIA W POSTĘPOWANIU Z DZIECKIEM PRZEJAWIAJĄCYM ZACHOWANIA TRUDNE:

1. Reagować na każdą sytuację, w której występują zachowania trudne , gdyż brak reakcji dziecko odbierze jako przyzwolenie na tego typu zachowania
2. Reagować stanowczo, stosować krótkie komunikaty zrozumiałe dla dziecka
3. Podczas sytuacji niebezpiecznej nie stosować agresji słownej i fizycznej, długich monologów i moralizowania, wchodzenia w rolę, by pokazać, co czuje osoba poszkodowana.
4. Jeśli to konieczne to użyć siły, ale tylko tyle, ile potrzeba np. do rozdzielenia bijącego lub przytrzymania, kiedy dziecko ma napad agresji czy autoagresji

5. W wyjątkowej sytuacji, gdy narażone jest zdrowie dziecka należy wezwać pogotowie ratunkowe oraz powiadomić rodziców
6. Szanować dziecko (mówić o zachowaniu, nie o osobie)

V. SPOSÓB POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU WYSTĘPOWANIA NAGŁEJ SYTUACJI TRUDNEJ WYNIKAJĄCEJ Z ZACHOWANIA DZIECKA STWARZAJĄCEGO ZAGROŻENIE DLA BEZPIECZEŃSTWA I ZDROWIA WŁASNEGO LUB INNYCH OSÓB

1. Każdy nauczyciel oraz inny pracownik przedszkola zobowiązany jest do przeciwstawiania się niebezpiecznym zachowaniom ze strony dzieci.
2. Nauczyciel, w trakcie sytuacji niepożądanego zachowania z niewłaściwym zachowaniem dziecka reaguje na nią natychmiast, informując dziecko, że określone zachowanie jest niewłaściwe.
3. W przypadku powtarzających się nieprawidłowych zachowań dziecka informacja przekazywana jest zarówno rodzicom (prawnym opiekunom), jak i dyrektorowi przedszkola, który powołuje zespół kryzysowy.
4. Podejmując interwencję wobec dziecka przejawiającego niebezpieczne zachowania, należy dążyć do zapewnienia bezpieczeństwa i opieki wszystkim wychowankom, a także sobie. Nauczyciel w takiej sytuacji prosi o pomoc innego pracownika. Osobie podejmującej interwencję wobec dziecka przejawiającego niebezpieczne zachowania powinna towarzyszyć druga osoba.
5. Działaniom skierowanym na usunięcie bezpośredniego zagrożenia towarzyszy próba wyciszenia dziecka poprzez rozmowę, odwrócenie jego uwagi
6. Reakcja wobec przejawów zachowań niebezpiecznych powinna być adekwatna do skali zagrożenia spowodowanego agresją, jak również do okoliczności zdarzenia, wieku i stopnia rozwoju dziecka.
7. Jeśli dziecko zachowuje się w sposób, który może wyrządzić sobie lub innym krzywdę a interwencja słowna nie przynosi rezultatów, osoba podejmująca działania interwencyjne może podjąć interwencję fizyczną wobec dziecka polegającą na przytrzymaniu, aby nie oddaliło się samowolnie z przedszkola lub nie zrobiło krzywdy sobie i nikomu innemu. O zaistniałym zdarzeniu należy poinformować dyrektora przedszkola.
8. Gdy dziecko nie reaguje na próby słownego wyciszenia negatywnych emocji, zespół kryzysowy powołany przez dyrektora przeprowadza następujące działania:

- a) jedna osoba wyprowadza dziecko z sali i ponownie podejmuje próby uspokojenia dziecka (strategie behawioralne),
- b) jeżeli nie da się wyprowadzić dziecka z sali, a jego zachowanie bezpośrednio zagraża bezpieczeństwu innych dzieci, to grupa z jednym z opiekunów wychodzi do innej sali.

9 . Dziecko nie będzie uczestniczyć w zajęciach dopóki nie będzie w stanie zachowywać się spokojnie i współpracować z innymi (a więc będzie w stanie wykonywać proste polecenia i odpowiadać na proste pytania).

10. Pracownik przedszkola towarzyszy dziecku dopóki nie będzie ono mogło przebywać z innymi dziećmi i nauczycielem w grupie.

11. Osoba podejmująca interwencję, niebędąca wychowawcą grupy, do której uczęszcza agresywny wychowanek, informuje o zdarzeniu wychowawcę.

12. Wychowawca, dyrektor lub inna wyznaczona osoba zawiadamia rodziców dziecka o zaistniałym incydencie.

13. Jeśli dziecko zagraża innym dzieciom i pracownikom przedszkola, rodzice mają obowiązek odebrać dziecko z przedszkola.

14. Jeżeli nie ma kontaktu z rodzicami, a stan dziecka nie ulega poprawie dyrektor może powiadomić służby alarmowe np. pogotowie ratunkowe / tel. 112/. Wezwanie służb alarmowych stosowane są w ostateczności (dziecko nie reaguje na próby uspokojenia, przejawia wzmożone pobudzenie nerwowe, a jego zachowania niebezpieczne nasilają się).

15. Jeśli zachowanie wychowanka wiąże się z uszkodzeniem ciała innego dziecka, nauczyciel ma obowiązek poinformować rodziców dziecka poszkodowanego o zaistniałej sytuacji.

16. Jeżeli niepożądane zachowanie dziecka ma charakter incydentalny, kontakt nauczyciela z rodzicami jest jednostkowy i następuje w relatywnie krótkim czasie od pojawienia się zachowania niepożądanego, np. tego samego dnia, w trakcie odbierania dziecka z przedszkola.

17. Nauczyciel informuje rodziców (prawnych opiekunów) o zdarzeniu i o perspektywie konsekwentnych reakcji na potencjalnie pojawiające się ponownie tego typu zachowania, zarówno w przedszkolu (ze strony nauczyciela), jak i poza jego terenem (ze strony rodziców lub prawnych opiekunów).

18. W przypadku powtarzających się sytuacji trudnych z udziałem dziecka, dyrektor wspólnie z nauczycielami przeprowadza rozmowę z rodzicami dziecka przejawiającego zachowania zagrażające bezpieczeństwu, która dotyczy:

- a) analizy przyczyny niewłaściwego zachowania
- b) zobowiązania rodzica do systematycznej współpracy z przedszkolem
- c) propozycji form oddziaływania na dziecko, które pomogą w zmianie jego zachowania

Z przebiegu spotkania spisany zostaje protokół.

VI. ZASADY POSTĘPOWANIA SYSTEMOWEGO WOBEC DZIECKA PRZEJAWIAJĄCEGO ZACHOWANIA TRUDNE.

1. Nauczyciel w ramach działań profilaktycznych omawia z rodzicami wszystkich dzieci wzajemne relacje między przedszkolem a środowiskiem rodzinnym dziecka, obowiązki w zakresie współdziałania w procesie wychowawczym oraz zakres odpowiedzialności.
2. W przypadku powtarzających się przejawów zachowań trudnych, nauczyciel przeprowadza z rodzicami dziecka rozmowę, w której omawia problem. Informuje ich o dotychczas podjętych działaniach ukierunkowanych na korekcję niepożądanych zachowań dziecka oraz o zaplanowanych działaniach wychowawczych. Zobowiązuje rodziców do współpracy w realizacji przedstawionych czynności i wskazuje zadania możliwe do podjęcia w środowisku rodzinnym dziecka. Działania te nauczyciel dokumentuje notatką służbową.
3. Nauczyciele zobowiązani są do wspomagania rodziców w pracy wychowawczej z dzieckiem, m.in. poprzez doradztwo w zakresie dobrych praktyk wychowawczych, wskazanie odpowiedniej literatury, proponowanie odpowiednich zabaw i ćwiczeń do realizacji w środowisku rodzinnym, przekazanie informacji o instytucjach wspomagających rodzinę.
4. Wychowawca dziecka sprawiającego trudności wychowawcze podejmuje działania w celu organizacji dla niego oraz ewentualnie także dla jego rodziców form pomocy psychologiczno- pedagogicznej, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.
5. Jeśli oddziaływanie pedagogiczne (rozmowy wychowawcy z dzieckiem przejawiającym zachowania trudne, rozmowy wychowawcy z jego rodzicami), objęcie dziecka pomocą psychologiczno – pedagogiczną w postaci zajęć specjalistycznych lub innymi formami pomocy (realizacja indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego tylko w przypadku posiadania przez dziecko orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego) nie przynoszą pożądanych zmian w zachowaniu dziecka, należy w porozumieniu z rodzicami, zalecić objęcie dziecka specjalistyczną opieką poradni psychologiczno – pedagogicznej, ewentualnie lekarzy specjalistów (neurologa, psychiatry).

6. W razie niemożliwości przezwyciężenia trudności wychowawczych, wynikającej z braku współpracy ze strony rodziców dziecka lub z innych zaniedbań obowiązków rodzicielskich, dyrektor na umotywowany wniosek wychowawcy rozważa poinformowanie o sytuacji odpowiednie instytucje (m.in. MGOPS , sąd rodzinny).
7. Nauczycieli, w działaniach profilaktycznych i naprawczych w odniesieniu do sytuacji trudnych występujących w grupie przedszkolnej, wspierają specjaliści zatrudnieni w placówce tj. psycholog, pedagog oraz pedagog specjalny
8. Ze wszystkich działań nauczyciele sporządzają notatki podpisywane przez osoby zainteresowane (rodzic, dyrektor, psycholog itp.)

VII. DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE I NAPRAWCZE ZMIERZAJĄCE DO ELIMINOWANIA ZACHOWAŃ NIEPOŻĄDANYCH WŚRÓD DZIECI:

1. Realizacja Rocznego Planu Pracy Przedszkola, w którym uwzględnione są prawa dziecka oraz obowiązujące w społeczeństwie wartości i normy zachowania.
2. Ustalenie wspólnie z dziećmi zasad zachowania w formie kodeksu grupowego obowiązującego w grupie/przedszkolu, przypominanie ich i regularne odwoływanie się do nich w codziennych sytuacjach.
3. Doprowadzanie do rozwiązania konfliktu między dziećmi poprzez opis zdarzenia przez obydwie strony, nazwanie emocji, podjęcie próby negocjowania rozwiązania.
4. Ustalenie systemu motywacyjnego w grupie.
5. Realizacja zajęć na temat wartości, stwarzanie sytuacji edukacyjnych z wykorzystaniem aktywizujących metod pracy, dzięki którym dzieci poznają wartości, uczą się je rozumieć i stosować.
6. Tworzenie atmosfery w grupie zapewniającej dzieciom bezpieczeństwo fizyczne i emocjonalne.
7. Kształtowanie u wychowanków inteligencji emocjonalnej w zakresie rozpoznawania emocji i radzenia sobie z nimi; kształtowanie świadomości siebie – swoich zainteresowań, upodobań, woli.
8. W przypadku powtarzających się sytuacji kryzysowych organizowanie - za zgodą rodziców - obserwacji zachowania dziecka, oraz sytuacji wychowawczej w grupie

przez psychologa, który sformułuje środki zaradcze do dalszego postępowania.

9. Podejmowanie działań w toku bieżącej pracy mających na celu eliminację trudności i rozwiązywanie problemów dziecka.
10. Informowanie rodziców o zadaniach wychowawczych realizowanych w przedszkolu, o sukcesach i kłopotach ich dziecka, a także włączanie ich do wspierania osiągnięć rozwojowych dziecka i łagodzenia trudności, na jakie ono natrafia.
11. Zgłaszanie dyrektorowi potrzeby objęcia dziecka pomocą psychologiczno-pedagogiczną na terenie przedszkola

VIII. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJI, GDY DOJDZE DO WYPADKU DZIECKA W PRZEDSZKOLU

1. Pracownik przedszkola będący świadkiem wypadku doprowadza dziecko do wychowawcy.
2. Nauczyciel udziela pierwszej pomocy w postaci opatrzenia ran, usztywnienia.
3. Wychowawca informuje dyrektora o zaistniałym wypadku oraz ustalają dalsze etapy postępowania.
4. Gdy zaistnieje potrzeba dyrektor lub osoba przez niego upoważniona zawiadamia o wypadku:
 - rodziców (prawnych opiekunów)
 - społecznego inspektora pracy
 - o wypadku śmiertelnym, ciężkim i zbiorowym zawiadamia niezwłocznie prokuratora i kuratora oświaty
 - o wypadku, do którego doszło w wyniku zatrucia, zawiadamia się niezwłocznie państwowego inspektora sanitarnego.
5. Dyrektor wzywa Pogotowie Ratunkowe, jeżeli stan dziecka budzi niepokój lub wymaga interwencji lekarza oraz informuje o tym fakcie rodziców dziecka
6. Jeżeli, po wezwaniu Pogotowia Ratunkowego zapada decyzja o zabraniu ucznia, wyznaczony nauczyciel towarzyszy dziecku do czasu pojawienia się w szpitalu powiadomionych rodziców.

IX. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W ZAGROŻENIU BOMBOWYM W PRZEDSZKOLU

1. W przypadku otrzymania informacji o zagrożeniu bombowym w szkole dyrektor natychmiast telefonicznie informuje o tym:
 - Policję
 - Straż Pożarną
 - Kuratorium Oświaty
2. Dyrektor wzywa nauczyciela, który informuje wszystkich pozostałych nauczycieli w przedszkolu o zagrożeniu bombowym i ewakuacji placówki.
3. Nauczyciele organizują ewakuacje poszczególnych grup.
 - a) dzieci ustawione w parach opuszczają pomieszczenia z wychowawcą. Wychowawca prowadzi grupę, wyznaczony pracownik sprawdza czy wszyscy opuścili pomieszczenie.
 - b) wychowawcy wyprowadzają dzieci poza budynek szkoły, bezpieczne, wyznaczone miejsce
4. W czasie ewakuacji dyrektor i wskazany przez niego nauczyciel zabezpieczają pieczęcie i ważniejsze dokumenty.
5. Po przybyciu odpowiednich służb, dyrektor szkoły oddaje im dowódzenie i stosuje się do wszelkich poleceń.
6. Wychowawcy lub dyrektor powiadamiają telefonicznie rodziców dzieci o miejscu przebywania dzieci i konieczności ich wcześniejszego odbioru

X. PROCEDURY POSTĘPOWANIA W ZAGROŻENIU POŻAROWYM

1. W przypadku stwierdzenia zagrożenia pożarowego w placówce dyrektor telefonicznie informuje:
 - Straż Pożarną
 - Policję
 - UMiG w Wąchocku
 - Kuratorium Oświaty

2. Dyrektor (lub wyznaczony pracownik szkoły) ustala źródło pożaru i odcina dopływ prądu.
3. Dyrektor zarządza ewakuację dzieci oraz pracowników placówki i wzywa nauczyciela, który informuje o tym fakcie pozostałych pracowników
4. Dyrektor lub wyznaczeni pracownicy przedszkola rozpoczynają w razie możliwości akcję gaszenia pożaru podręcznymi gaśnicami zamocowanymi w pomieszczeniach, korytarzach.
5. W każdej grupie dzieci ustawiają się w pary i wraz z wychowawcą opuszczają budynek przedszkola a wyznaczony pracownik sprawdza czy wszyscy opuścili pomieszczenie. Nauczyciele wyprowadzają dzieci z budynku szkoły na boisko lub plac przed MGOK w Wąchocku.
6. W czasie gdy dzieci są ewakuowane dyrektor i wyznaczony przez niego pracownik zabezpieczają pieczęcie i najważniejsze dokumenty.
7. Po przybyciu odpowiednich służb, dyrektor przekazuje im dowodzenie i wypełnia wszystkie ich polecenia.

XI. POSTANOWIENIA KOŃCOWE.

1. Niniejsza procedura podlega zatwierdzeniu przez Radę Pedagogiczną Przedszkola Publicznego w Wąchocku
2. Z procedurą zostają zapoznani wszyscy pracownicy przedszkola oraz rodzice (prawni opiekunowie) wychowanków.
3. Procedura podlega umieszczeniu na stronie internetowej przedszkola i może być udostępniona do wglądu w siedzibie placówki.
4. Ewentualnych zmian w procedurze dokonuje dyrektor przedszkola w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Przedszkola Publicznego w Wąchocku
5. Do przestrzegania niniejszej procedury zobowiązani są dyrektor, nauczyciele i pracownicy Przedszkola Publicznego w Wąchocku.
6. Procedura obowiązuje od dnia zatwierdzenia przez Radę Pedagogiczną Przedszkola Publicznego w Wąchocku